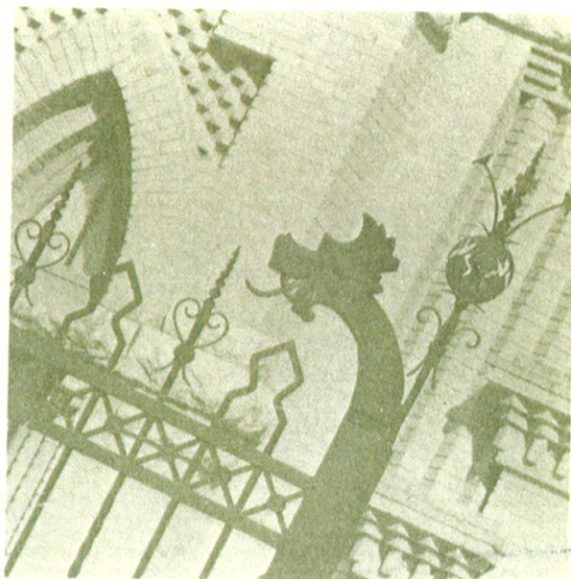

H 0203

*QUADERNS
DE SUECA*

VI

SUECA, DESEMBRE 1984

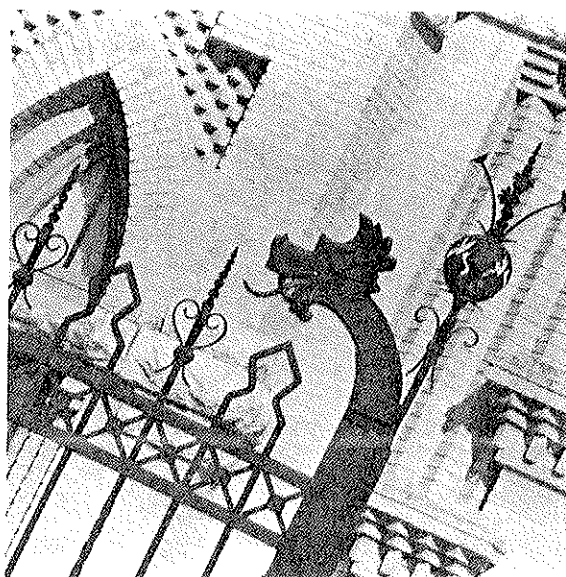
Lina. Voleuc.

QUADERNS DE SUECA
VI

QUADERNS DE SUECA

VI

SUECA, DESEMBRE 1984

Consell de redacció

Josep Aznar, Antoni Carrasquer,
Josepa Cortès, Vicent Ferri,
Antoni Furió, Alfred Guillem,
Rosa Roig, Salvador Vendrell

Consell assessor

Fermí Cortès, Andreu de Sales Ferri,
Joan Fuster, Josep Palàcios, Vicent Ros

Redacció i administració

Arxiu Municipal de Sueca,
Pl. Ajuntament 1, Sueca. Telèfon 170 00 50

Edita: Publicacions de l'Ajuntament de Sueca.

Tiratge: 500 exemplars.

Dipòsit legal: V-1096-1984.

Impress a la Impremta Palàcios, Jaume I, 40. Sueca.

ÍNDIX

FRONTISPICI

Fermí Rúbio: <i>Dibuix</i>	5
--------------------------------------	---

ESTUDIS

Josep Trenchs i M. ^a Miracles Càrcel: <i>Les visites pastorals: Metodologia d'estudi</i>	9
Josepa M. ^a Cortès Escrivà: <i>Formulari de juristes: Un formulari judicial del segle XVII</i>	31
Vicent Masó Talens: <i>L'arxiu parroquial de Fortaleny i les visites pastorals</i>	41
Alícia Yanini: <i>Evolució del caciquisme: El districte electoral de Sueca entre 1876 i 1901</i>	55
Vicent Ferrer Pérez: <i>Estudi estadístic de les precipitacions de Sueca en el període 1949-1981</i>	71
Jeremies Barberà Martí: <i>El lèxic agrícola de la Ribera Baixa</i>	85

MISCEL·LÀNIA

Andreu de Sales Ferri Chulio: <i>Dades històriques sobre la construcció de l'església parroquial de Sant Pere de Sueca: 1507-1622</i>	121
Andreu de Sales Ferri Chulio: <i>Dades documentals sobre pintura, escultura i orfebreria en l'església parroquial de Sant Pere Apòstol de Sueca en els segles XVI i XVII</i>	133
Antoni Furió: <i>Un cas de comptabilitat privada a mitjan del sis-cents</i>	141
<i>Informe sobre l'ensenyament a Sueca a finals del XVIII</i>	149
<i>Descripció de Sueca el 1866, en Estudio de las inundaciones del Júcar, de J. Gómez Ortega</i>	153
Francesc Vera: <i>La fotografia com a diagnòstic de la nostra consciència</i>	159

BIBLIOGRAFIA

Publicacions rebudes	167
--------------------------------	-----

FORMULARI DE JURISTES: UN FORMULARI JUDICIAL DEL SEGLE XVII*

per

Josepa M.ª Cortès Escrivà

INTRODUCCIÓ

A l'Arxiu Municipal de Sueca i en la secció de Fons Antic¹, es conserven diversos formularis, un del segle XV, l'estudi del qual ha constituït la meua Tesi de Llicenciatura^{1 bis}, i tres del segle XVII: el *Formularium diversorum instrumentorum*², el *Formulari curial* i el *Formulari de juristes*, objecte d'aquesta comunicació, a més de diferents protocols i baldufaris notariais.

El present formulari és un recull de fórmules judicials per a la confecció dels documents destinats a ser presentats a la Cort del Justícia i a la Reial Audiència de València³. El treball ha estat dirigit principalment a donar a conèixer un text d'interès indubtable, no sols per a l'estudi del funcionament de la Cort del Justícia i Reial Audiència de València, sinó també com a font historiogràfica per

* Comunicació presentada a la II Assemblea d'Història de la Ribera. Algemesí, 1981.

¹ *Fons Antic*, 223. Formulari de juristes, segle XVII.

^{1 bis} CORTÈS ESCRIVÀ, J. M.ª *Formularium diversorum instrumentorum. Un formulari notarial valencià del segle XV*. València, 1981.

² CORTÈS, J.: "Un registre de la vida rural: el formulari del notari valencià Basili Berenguer", (de pròxima publicació a E. H. D. A. P. de Barcelona).

³ Un formulari semblant, però d'extensió més considerable, ha estat estudiat per M.ª M. CÀRCEL ORTÍ, en "Un formulario notarial del siglo XVII de la Real Audiencia de Valencia". SAITABI XXIX, (1979). pp. 69-87.

als investigadors valencians. L'anàlisi del text s'inicia amb un estudi codicològic, en el qual m'ocupe de diversos problemes: l'origen del text, la datació i l'escriptura. Després tracte un dels temes cabdals en l'estudi dels formularis, el de la seua finalitat, i tanque el treball amb la transcripció de les rúbriques de les fórmules contingudes en el manuscrit, establint les diferències ortogràfiques existents entre aquestes i l'índex, i un apèndix documental format per instruments extrets del text del formulari. Per a la utilització d'aquest he inclòs un índex toponímic i onomàstic.

L'estudi dels formularis ha despertat des de molt antic l'interès dels historiadors, pel gran ventall d'instruments que ofereixen. Són abundants les publicacions que sobre aquesta matèria s'han fet, tant per a Castella i Navarra com per a la Corona d'Aragó⁴; tanmateix, pel que fa al País Valencià, la manca d'estudis és quasi absoluta. Fins fa poc l'únic formulari valencià conegut i emprat pels investigadors era el *Formularium diversorum contractuum et instrumentorum secundum praticanam et consuetudinem civitatis et regnis Valencie*, publicat l'any 1499, i del qual es conserven dos exemplars, un a la Biblioteca Nacional de Madrid i l'altre a l'Arxiu del Regne de València⁵. En l'actualitat al Departament de Paleografia i Diplomàtica de la Universitat de València es treballa en l'estudi i l'edició de diversos formularis valencians⁶.

I. ESTUDI CODICOLÒGIC

El manuscrit del present formulari, escrit sobre paper, es troba enquadernat juntament amb un baldufari del notari *Gerony Suárez*, dels anys 1611 a 1636, i un llibre de comptes de préstec de diners, del notari Vicent Mars, que comença l'any 1637. Les cobertes són de pergamí, amb reforços de cuir al llom.

Està format per quatre quaderns, els tres primers de 10 folis cadascun i el quart de 8, als quals s'han afegit posteriorment 4 més, que juntament amb un doble foli que els fa de guarda, formen un total de 44 folis, numerats fins al 35.

El primer foli, sense numerar, conté el títol, *Formulari de juristes*: els que correspondrien als folis 36-37 apareixen en blanc i els 38-39 contenen l'índex de documents, realitzat posteriorment a la redacció del formulari. Al vers de l'últim full apareix una recepta de tinta⁷.

⁴ TRENCHS ODENA, J.: "Bibliografía del notariado en España (Siglo XX)", E.H.D.A.P. IV, Barcelona, (1974). pp. 193-237.

⁵ BONO HUERTA, J.: "Los formularios notariales españoles de los siglos XVI, XVII i XVIII". *Anales de la Academia Matritense del Notariado*, t. 22, I. (1980) pp. 289-317.

⁶ A més del treball ja esmentat, la professora CÀRCEL ha publicat: "Un formulario notarial del siglo XVI de la Bailía de Valencia", E.H.D.A.P. VIII, Barcelona (1980) pp. 49-61.

GIMENO BLAY, F.: "Un formulario notarial del siglo XVI (Archivo Municipal de Segorbe)", E.H.D.A.P. IX, Barcelona, (1981), pp. 263-275.

La foliació, del mateix autor que l'índex, és en xifres aràbigues i col·locada al marge superior dret.

El paper porta una filigrana, que representa una figura oval amb una creu al centre i rematada per unes ornamentacions. Els fulls, de 215 mm. per 310 mm., presenten uns marges de 50 mm. a la part esquerra i 20 mm. a la dreta, tant a l'envers com al revers.

Els encapçalaments de cada document no porten calderons i es ressalten amb traços més amples i augmentant el format de les lletres.

2. LES FÓRMULES

El *Formulari de juristes* està format per 56 fórmules instrumentals, redactades en català, amb inclusió de termes jurídics o frases fetes en llatí. Aquestes fórmules són còpies fidels de documents redactats anteriorment i en els quals s'obvien les frases protocolàries per un *et cetera*.

La tipologia documental que ofereix és variada, i predominen els de tipus judicial i processal: revisions, apel·lacions, demandes, plets, interrogatoris, denúncies, moratòries, manaments executoris i cures de menors o d'heretats jaents.

El problema de la datació és en principi de difícil solució, puix que no hi ha cap indicació cronològica al text que permeti la seua concretització temporal. Cal tenir en compte que en tot formulari, tant notarial com judicial, s'obvien les referències espacials i temporals, substituint els noms propis, de persones i llocs, així com les dates, per la notació abreujada *.l.* o *talem* i *tal*.

Tanmateix, alguns documents, molt pocs, han conservat aquestes dades i amb elles he elaborat un índex toponímic i onomàstic; quant a referències cronològiques, sols en un document, el 54, s'han transcrit literalment pel copista les dates de tres instruments a què fa referència l'autor del negoci jurídic, com a antecedents del plet que duu a terme⁸.

3. LA DATACIÓ

Si bé en l'anterior capítol deia que la datació del manuscrit és incerta, comptem amb altres elements que ens poden ajudar a intentar una aproximació, com

⁷ Recepta de tinta: Vidriol romà, goma aràbiga, gala fina, corfes de magrana, y se ha de fer en esta forma: un cànter de vi blanch, dos lliures vidriol, tres lliures gala y una lliura goma, y les corfes unes poques. Primer se ha de preparar lo vi en la gala pesada y les corfes de magrana, posat al sol o al foch uns huit dies, y después se ha de posar lo vidriol y goma, rucnejant-ho bé ab un bastó de figuera negra.

⁸ *Reconeixement de debitori*. 1577, març, 14.

Manament executori. 1600, juliol, 3.

Publicació de sentència. 1600, agost, 8.

ara, l'escriptura en ella mateixa i la seua contrastació amb les utilitzades en el volum del que forma part, axí com les tintes del text.

Efectivament, l'escriptura del text és una humanística cursiva, tota d'una mateixa mà, excepte els documents afegits posteriorment, els corresponents als números 54, 55, 56 i l'índex, també en humanística cursiva, però molt més descurada i amb una tinta de tonalitat diferent. Comparant-la amb el baldufari del notari *Gerony Suárez*, observem que corresponen a la mateixa mà, mentre que l'escriptura de la recepta de tinta pertany al mateix autor del quadern de comptes enquadernat al mateix volum. A més, ambdós textos estan fets en la mateixa tinta. Tenint en compte les dates en què es redactaren els documents —el baldufari entre 1611-1636 i els comptes comencen l'any 1637— i que els documents a què es fa referència en el número 54 arriben fins al 1600, es pot afirmar que el text original del formulari fou redactat entre aquesta data, 1600, i 1611, moment a partir del qual i fins 1636 s'afegirien els nous documents pel notari *Gerony Suárez* o algun dels seus escrivans i s'elaboraria l'índex documental. Posteriorment, en 1637 hom copiaria al darrera la fórmula de tinta ja esmentada.

4. FINALITAT DEL FORMULARI

Tot formulari, tant notarial com judicial, com s'ha dit més amunt, és una recopilació de fórmules i clàusules copiades de documents originals, considerats com a modèlics, per a l'ús de l'escrivà que n'havia de redactar de nous.

L'ús d'aquestes fórmules va ser pràctica quotidiana per part de notaris i escrivans, tant a l'Edat Mitjana com a la Moderna, que els prenien com a base de la redacció definitiva dels instruments. Bona prova del seu ús ho constitueix el fet que n'hagen subsistit un gran nombre als arxius⁹.

Ara bé, cal establir una diferència entre el formulari notarial i el de caire judicial. Si bé aquells, els notarians, tenien una doble finalitat: per una banda, era el manual on l'aspirant a notari aprenia l'art de la notaria —per tant, un ús didàctic—, i per altra, era el text al qual es remetien els escrivans, i inclús els mateixos notaris, a l'hora de redactar un instrument —per tant, un ús pràctic. Els formularis judicials serien un altre cas: emprats pels juristes que havien de presentar procediments administratius o processos judicials davant la Cort del Justícia o la Reial Audiència de València, cort d'última instància, per damunt de la qual sols es podia apel·lar al Consell Suprem d'Aragó, tindrien una finalitat pràctica, com ho desmostra el fet que no hi apareguen notes marginals, i la seua tipologia siga completament diversa.

⁹ CORTÈS ESCRIVÀ, J. M.^a: *Formularium...*, p. LXXXVI.

5. INDEX TOPONÍMIC I ONOMÀSTIC*

- ALGER, ciutat d', 15.
 Bassa, Pere, notari, (*quondam*) 54.
 Çamora, Marc Anthoni, 54.
 Carroç de Villaragut, Luýs, 33.
 CULLERA, vila de, 56.
 Fuster y de Llivillo, Francisca, 54.
 Garanito, notari, 56.
 Gomiz, Esperança (*quondam*), 54.
 Larçi, Gerony, prevere, 54.
 NAVARRA, 7.
 Olzina, Joseph, alguatzil de la Reial Audiència (*quondam*), 54.
 VALÈNCIA, ciutat de, 1, 4, 6, 7, 8, 14, 15, 18, 36, 54.
 YTÀLIA, 15.

6. ÍNDEX DE RÚBRIQUES

Index eorum que in hoc formulario scripturarum continetur:

	[fol.]		[fol.]
[1] Escriptura de addisió ^a de oferta	1	[9] Conte de cura.	6
[2] Acte <i>comparendo</i> en justificasió ^b de revisió de una provisió ^c	1	[10] Contra tersers possehydors ^h	8
[3] Acte <i>comparendo</i> en justificasió de revisió de una provisió ^d	2	[11] Correcció ⁱ	9
[4] Appellasió de condepnasió <i>infra desem salvis</i> per no ser cas de con- depnasió ^e	2	[12] Contra ferma de dret ^j	9
[5] Appellasió ^f de sentència.	3	[13] Sesió ^k de béns	10
[6] Appellasió ^f de decret de venda	3	[14] Curador a la menor edad	11
[7] Aveynament ^g	4	[15] Curador a la absència ^l	12
[8] Demanda de comís	5	[16] Cura per a menors.	12
		[17] Cura a la heretat jacent	13
		[18] Cura decretada quant lo pare no dexe curador a sos fills o quant la	

* El número fa referència a la numeració donada als documents a l'índex.

- a *A l'encapçalament:* addició.
 b *A l'encap.:* justificació.
 c *A l'encap.:* provisió.
 d *A l'encap.:* Acte comparent en justificació de correcció.
 e *A l'encap.:* Appel·lació de condemnaió *infra decem salvis* per no ser cas de condemnaió.
 f *A l'encap.:* Appel·lació.
 g *A l'encap.:* Aveïnament.
 h *A l'encap.:* tercers posseïdors.
 i *A l'encap.:* correcció.
 j *A l'encap.:* *addidit:* en la Reial Audiència.
 k *A l'encap.:* Cessió.
 l *A l'encap.:* Misericòrdia.

	[fol.]		[fol.]
mare és curadora y es cassa, pert la cura y fa per curador ^m	14	[38] Oferta de cassa ^w	26
[19] Demanda de aliments per una viu- da ⁿ	15	[39] Objectes de testimonis	26
[20] Declinatòria de for ^o	15	[40] Per a que es publiquen los testimo- nis	27
[21] Declarasió de vint anys ^p	15	[41] Rahons ^x a manament executori	27
[22] Declarasió ^q de vincle	16	[42] Per a donar spessial ^y	27
[23] Demanda de conte de tutela y cura	16	[43] Rahons reparades per aver-se ^z perdut les primeres.	28
[24] Declinatòria de for	17	[44] Rahons ^d a manament que pague certa quantitat	28
[25] Decret per a fermar compromís . .	18	[45] Rahons a condepnasió ^a	29
[26] Denunciació criminal davant lo justícia	18	[46] Rahons a manament executori assignant nova special obligació ^b	29
[27] Entrada y exida	19	[47] Requesta ^c que no consta ab actes sinó ab respostes y testimonis . . .	30
[28] Ferma de dret	19	[48] Recors	30
[29] Graduasió ^r de crehedors.	20	[49] Satisfacció a les rahons de mana- ment executori ^d	30
[30] Introducsió ^s	21	[50] Successió ab instestat ^e	31
[31] Inmiscusió ^t en causa civil	21	[51] Satisfasió ^f a la denúncia criminal	32
[32] Interrogatoris.	22	[52] Tachasió ^g de despesses.	33
[33] Intima extrajudicial.	22	[53] Tachació de aliments ^h	33
[34] Llevament.	23	[54] Entrada y exida	34
[35] Misserabilitat ^u	24	[55] Discussió contra tersers posehidors	
[36] Moratòria	24	[56] Crida	
[37] Opposició ^v propietària	25		

m *A l'encap.*: Opposició.

n *A l'encap.*: Oferta de casa.

o *A l'encap.*: Raons.

p *A l'encap.*: Per a especial.

q *A l'encap.*: haver-se.

r *A l'encap.*: Raons a condemnció.

s *A l'encap.*: Rahons a manament executori assignant especial obligació.

t *A l'encap.*: *additit*: sobre negoci.

u *A l'encap.*: absència.

v *A l'encap.*: Cura decretada quant lo pare no la dexa a sos fills o quant la mare és curadora y es cassa, pert la cura y fa fer curador.

w *A l'encap.*: *additit*: que jur dins del any del plor no podrà ser pagada, fos alimentada per los hereus de son marit.

x *A l'encap.*: *additit*: intimat a detenidor per raó de manament executori.

y *A l'encap.*: Declaració de 20 anys.

z *A l'encap.*: Declaració.

a *A l'encap.*: Graduació.

b *A l'encap.*: Introducció.

c *A l'encap.*: Inmiscuició.

d *A l'encap.*: Satisfacció per a satisfer a les rahons del manament executori.

e *A l'encap.*: Successió ab instestat de pare a fills.

f *A l'encap.*: Satisfacció.

g *A l'encap.*: Tachació.

h *A l'encap.*: Tachació de aliments y dol per a menor.

7. APÈNDIX DOCUMENTAL

[7] AVEÏNAMENT

/4v/ Davant la presència de vostra merced, justícia en les causes civils de la present ciutat de València, personalment constituït .t., habitador de la present ciutat, e diu e proposa que ell, dit proponent, és natural del regne de Navarra y vingué a la present ciutat de edat de .t. anys y en aquella ha pus de .t. anys que viu y habita ab fills y família, e com per fur e privilegis del present regne los que estan y habiten en la present ciutat per temps de pus de 20 anys ab sa casa y família y ab cap major són haguts per vehins de la present ciutat y gozen de totes les immunitats, franquees e llibertats y privilegis que gozen los que són vehins de aquella, requir per ço, y demana, dit proponent, que per vostra merced, sia manada rebre una summària informació de testimonis a efecte de verificar y provar que ha pus de vint anys que lo dit proponent està y habita ab sa casa, família y cap major en dita ciutat de València, e si per dita informació autals constarà de *predictis*, plàcia proveir y declarar dit proponent deure gozar de totes les llibertats, privilegis e immunitats y franquees que los vehins /5r/ y habitadors de aquella per furs y privilegis del present regne, estatuts e bons costums solen y acostumen gozar. *Quod petit omni meliori modo et cetera, cum sic et implorant et cetera.*

Iesus. Recipiatur informatio requisita et postea providebitur.

[19] DEMANDA DE ALIMENTS FETA PER UNA VIUDA QUE, PUX DINS DEL ANY DEL PLOR NO PODRÀ SER PAGADA, FOS ALIMENTADA PER LOS HEREUS DE SON MARIT

/15r/ *Iesus.* Davant la presència de vostra merced, justícia en lo civil, personalment constituïda .tal., viuda relictada de .t., *quondam*, mercader, la qual diu e proposa que ella, dita proponent, col·locant-se en matrimoni ab dit .t., li constituí per dot de aquella .t. lliures, moneda reals de València, a raó de les quals e per la seua virginitat lo dit .t. li féu augment de .t. lliures, vulgarment dit creix, e com lo dit .t. sia mort e pasat de la present vida en la altra, e los hereus de aquell *infra annum luctus* no puxen ésser compellits a fer pagament a la dita proponent de la seua dot, requir per ço, sia provehit y manat als dits hereus donen y paguen aliments per a ella, dita proponent, segons la condició sua *et iuxta redditus dotis*, com axí de *ius* ha fer-se dega compliment, de la qual és implorant *et cetera*.

Iesus. Fiant requisita et interrogata.

[21] DECLARACIÓ DE 20 ANYS

/15v/ *Iesus.* Davant la presència de vostra merced, justícia *et cetera*, constituït personalment .t., lo qual per gràcia de nostre senyor Déu Jesucrist té atesa y cumplida edat de 20 anys, e com a tal major de vint anys pot fer y exercir tots y qualsevols actes, axí judicials com extrajudicials, que semblants majors de 20 anys, conforme a furs y privilegis del present regne poden fer y exercir. Per tant requir ell, dit proponent, a vostra merced, dit justícia, sia provehit y manat ésser-li rebuda una summària informació de testimonis a efecte de demostrar, provar y verificar que ella, dita proponent, és feta (sic) major de vint anys e si per aquella autals constara de *premissis*, sia declarat ser fet aquell major de vint anys y poder fer e om a tal totes e qualsevols actes, axí judicials com extra, que semblants majors de vint anys *iuxta foros et privilegia huius regni* poden fer y exercir, com axí *et cetera* compliment *et cetera* implorant *et cetera*.

Iesus. Recipiatur informatio et postea providebitur.

[22] DECLARACIÓ DE VINCLE

/16r/ *Iesus*. Davant la presència de vostra merced, constituït *.t.* personalment, diu que *.t.*, viuda, muller que fonch de *.t.*, *quondam, in suo ultimo testamento*, rebut per *.t.*, notari públic per lo mateix a *.t.* del mes *et cetera*, del qual fa fe e *fiet inquantum* féu e instituí assí hereu propi e universal a *.t.*, fill legítim e natural de aquella e dispongué y volgué que, si cas fora que lo dit /16v/ son fill moria menor de vint anys sens fills, que en tal cas tots los béns y herència de aquella fosen y pertanyguesen al dit proponent, fent aquell hereu *secundo loco*, e com se haja seguit *sicut Domino placuit* que lo dit *.t.*, hereu *primo loco*, és mort *minorí etate* e sens fills, en lo qual és indubitat de justícia que lo dit vincle e substitució à hagut lloch e sortit effecte en la persona del dit proponent *iuxta voluntatem dicta testatrix*, requir per ço, dit proponent, sia provehit ésser rebuda una summària informació de testimonis a effecte de provar y verificar com lo dit *.t.*, fill de la dita *.t.*, hereu *primo loco* és mort *minorí etate* e sens fills, e si per aquells autals constarà lo dit hereu *primo loco* ésser mort *modo et forma a predictis e/o in casu*, sia pronunciat sentència y declarat lo dit vincle e substitució haver lloch per la mort del dit hereu *primo loco* en la persona del dit proponent hereu, com és dit, *secundo loco*, com axí *et cetera* implorant *et cetera*.

Iesus. Recipiatur informatio requisita et providebitur.

[35] MISERABILITAT

/24r/ Joan *.t.*, constituït en presència de vostra merced, justícia *et cetera*, pobre e miserable persona proponent, diu que està pres y carcerat sens causa ni culpa /24v/ alguna, e per ésser persona pobra y no tenir béns ab què poderse defensar, està detingut en la presó. Per tant, *omni meliori modo*, propòs et requir li sia rebuda summària informació de testimonis a effecte de provar y verificar que ell, dit proponent, és persona pobre e miserable e que no té béns ab los quals puxa defensar y per dita raó deure gozar de totes les gràcies y privilegis *et cetera*, e si per dita informació autals constarà de *predictis*, sia declarat deure gozar *et cetera* y ésser miserable persona y deure ser tractat com a tal, com axí és. Implorant *et cetera*.

Recipiatur informatio et providebitur.

[53] TACHACIÓ DE ALIMENTS Y DOL PER A MENORS

/33v/ Davant la presència de vostra merced, justícia *et cetera*, constituït personalment *.t.*, tutor y curador de *.t.* y *.t.*, menors, fills de *.t.* y hereus de *.t.*, lo qual *meliori modo* que pot diu que *.t.*, muller que fonch ell, dit *.t.*, e mare de dits menors, *sicut Domino placuit* és morta e pasada de la present en la altra, per la qual raó és necessari fer-se vestits de dol als dits *.t.* y *.t.* conforme la hazienda y patrimoni del dit *.t.*, que és en pus de *.t.* lliures e la qualitat y condició de aquells, so és, al dit *.t.* *inserantur in* la dita *.t.* *inserantur* y altres menudències per a els vestits de aquells necessàries en robes, les quals coses e vestits de aquells e manufactures de aquell se ha despés per dit proponent *.t.* lliures e també los dits menors, ateses la valor dels béns recaents en dita herència y qualitat de la persona del dit *.t.*, han menester per a sos aliments de menjar, beure, vestir y calsar, per lo menys *.t.* lliures cascan any per causa de aquelles, a saber, és *.t.* lliures per a el menjar y *.t.* lliures per a el vestir, y en dita quantitat los dits aliments són molt /34/ justos y moderats. Per ço, requir y demana dit proponent que per vostra merced sia manada rebre una informació de testimonis a effecte de provar y verificar totes les dites coses, e si per aquella *vel altera* constarà de *predictis*, sia provehit y declarat los dits vestits y dol ésser estats necessaris y aquells haver-se y deure fer a dits menors per lo preu y valor de aquells, *et etiam* decretar y tachar les dites *.t.* lliures cascan any per los dits aliments dels dits menors, ço és, *.t.* lliures per haver-se despés y gastat les dites *.t.* lliures per

dit proponent o per cascu de aquells, manant que axi la quantitat despessa per dit proponent en los dits vestits de dol com los dits aliments *annuos* en la quantitat desús dita li sien pressos y admessos en conte de llegítima datta y descàrrech al temps de la reddició de contes de la dita tutela y cura, interposant en dites coses les authoretat y decret de vostra merced, justícia, judicials. Lo que requir *meliori modo et cetera, et cum sic et cetera, implorando et cetera*.

Recipiatur informatio requisita et providebitur.

[56] CRIDA

/39/ Ara hojats que us notifiquen y fan a saber de part de la Cathòlica Real Magestat y per aquell de part de .t., justícia de la present vila de Cullera, com per la nostra cort, .t. fa e in sta execució vers e contra .t. y .t., nostros vehins, e contra .t., curador per nós decretat a les herències jasents de aquells, quant a les acsions del dit .t., en virtut y per hun acte de promessa *et cetera*, rebut per .t., notari, en .t. del mes .t. del any .t., fet y fernet per .t. y .t. en favor de .t. y .t., en la qual execució per ésser tornada (a) la cort en blanch, per no trobar béns alguns que poder escriure en la cassa del dit executat en lo dit nom de provissió nostra, són estades exigides respostes de dit curador y aquell mitjançant jurament ha respost no tenir ni saber qui tinga béns de aquells ni del altre ni de dites heretats jasents, y per ço, per nós, instant y requirent lo dit .t., se ha provehyt se faça la crida *intimilibus* acostumada, per lo qual se fa a saber a tothom en general y a cascu en particular, qui tinga o sàpia qui tinga béns alguns, mobles e semovents, deutes, drets e acsions de dits .t. y .t., clars y desembargats, en los /39v/ quals dita execució puxa ésser feta y continuada per obs de ésser feta paga al dit .t. de les quantitats per les quals fa e insta execució e (...) aquells mostren e manifesten dins cleu dies a la present cort, altrament se provehyrà ésser cas y loch (...) ssar a tersers possehydors de béns de aquells e del altre de (...) dites heretats jacents e ussar de altres remeys (...) justícia e perquè a garantia no puxa ésser allegada, lo dit justícia, aconsellat de son ordinari assessor, manà fer e publicar la present pública crida.

Garanito, notari assessor.

Dicto die R. A., ministre y procurador públich *et cetera*. Després se ha ordenar una escriptura contra tersers possehydors *pro ut vide in hoc volumine in formulario de sumptum folio 8.º*.